

KAKTUS

JULI
1976

ÅRG. 11 - NR. 3

KAKTUS

udkommer 4 gange årligt i januar, april, juli og oktober
som medlemsblad for Nordisk Kaktus Selskab.

Redaktion: Kjeld Christiansen, Møllebakken 1, 3400 Hillerød.

Annoncer: Peter Claes Rundblad, Præstehusene 33, 2620 Albertslund.

Tryk: C. Nordlundes Bogtrykkeri, 3400 Hillerød.

Selskabets regnskabsår er fra 1. januar til 31. december. Årskontingent 60 kr. Alle henvendelser vedrørende medlemsskab og adresseændringer bedes rettet til kassereren, Otto Forum Sørensen, Viemosebro 14, 2700 Brønshøj. Giro-nr. 6 57 87 13.

Terminer for indlevering af annoncer og artikler:

Termine für Anzeigen und Artikel:

Terms for ads and articles:

15. februar, 15. maj, 15. august, 15. november

Annoncepris: $\frac{1}{4}$ side 150 d. kr. – Preise für Anzeigen: $\frac{1}{4}$ Seite 150 d. kr. – Price for ads:
 $\frac{1}{4}$ page 150 d. kr.

Selskabets styrelse:

Formand: Frans Laursen, Midtjyllands Landbo- og Husholdningsskole, 7200 Grindsted,
telf. (05) 32 05 02.

Næstformand: Ebbe Skov, Abigaelsvej 18, 2. sal, 5000 Odense.

Sekretær: Finn Ålbæk Madsen, Langedamsvej 11, 5500 Middelfart, telf. (09) 41 28 56.

Kasserer: Otto Forum Sørensen, Viemosebro 14, 2700 Brønshøj, tlf. (02) 94 61 74.

Bibliotekar: Peter Brandt Pedersen, Tårnbygårdsvej 20, 2770 Kastrup, telf. (01) 51 66 06.

Redaktør: Kjeld Christiansen, Møllebakken 1, 3400 Hillerød, telf. (03) 26 21 09.

Redaktionsmedlemmer:

Peter Claes Rundblad, Torbenfeldvej 10, 2700 Brønshøj, telf. (01) 28 25 78.

Cees Rijk van Ravens, Karisveien 122, 2013 Skjetten, Norge.

H. Keil, Dansk Forsamlingshus, Ny Bjernt, 2381 Neuberend/Schleswig, Westdeutschland.

Kredsrepræsentanter:

Østjylland: Roar Nielsen, Søndervangen 13, 8260 Viby.

Fyn: Ebbe Dreyer Skov, Abigaelsvej 18, 2. sal, 5000 Odense.

Sjælland: Poul Erik Hansen, Thorsgade 26 B, 2. th., 2200 Kbh. N.

Slesvig: H. J. Müller, 2380 Slesvig, Melkstedtdiek 9.

Norge: Cees Rijk van Ravens, Karisveien 122, 2013 Skjetten, Norge.

Forsidebilledet: Som det vil fremgå af en billedreportage inde i bladet, har vor husfotograf brugt kameraet flittigt ved NKS's årsmødes besøg i Botanisk Have i København. Forsidens billede viser et udsnit af havens store samling af søjlekaktus. I baggrunden ses den nedadbøjede frugtstand af en Agave.

Slægten Notocactus

(Fortsættelse fra *Kaktus* nr. 1 1976)

Efter i den første artikel at have beskæftiget os med klassifikationen og dyrkningen af slægten, vil vi nu gå over til at se mere detaljeret på de enkelte underslægter.

Lad os begynde med underslægten *Ottonis*. Der har vi *N. ottonis*, og som vi allerede har erfare, er det den mest udbredte af alle *Notocacti*, idet den findes i Brasilien, Uruguay, Paraguay og Argentina. Det er derfor ikke unaturligt, at det er den mest variable, og disse variationer må tilskrives forskelle i de mineralske, topografiske og klimatiske forhold på dens voksesteder. *N. ottonis* ses både voksende solitært og især som tuedannende plante, idet den sender sideskud fra grunden (stolon). Skønt plantelegements form og tornedragt varierer ganske betragteligt, så er blomsten konstant citrongul med en rødlig åre på den ydre perianth, hvilken dog kan være meget svag på nogle planter og meget kraftig på andre, f. eks. HU 96. Der skulle være en form af *ottonis* med en helt rød blomst, men den må da være en kultivar eller sport, da ingen endnu har gjort krav på dens opdragelse i naturen. Denne plante er blevet kaldt *N. venclusianus* og menes at stamme fra Tjekkoslovakiet. (Bemærkn. oversætteren: *N. ottonis* v. *venclusianus* beskrevet af B. Schütz i *Kaktusy* 3/1970 s. 53).

Der er megen uenighed hvad antallet af *ottonis*-varieteter angår, så man kunne undre sig, om det ikke var muligt at indpasse dem alle gen-

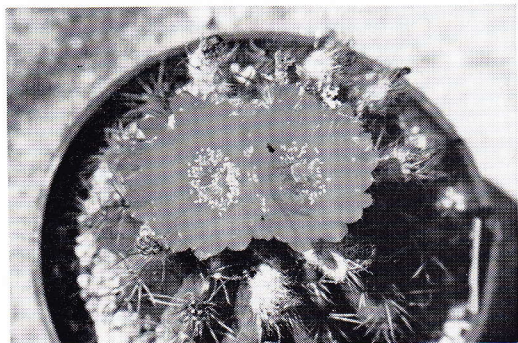
Notocactus linkii

nem en bredere beskrivelse af arten. Der er i hvert fald en markant gruppe med varieteterne *arachavaletai*, *uruguayus* og *paraguayensis*, som har bredere og kraftigere ribber end typen. En anden gruppe indeholder *N. carambeiense* og *N. ottonis* v. *villa-velhensis* med kønne røde torne og store hvide areoler. *Carambeiense* blev fundet af Buining i 1966 ved Hacienda O'Recanto nær Porta Grossa i den brasilianske stat Parana.

Kurt Backenberg fulgte Alvin Bergers mønster med syv varieteter af *ottonis* og det ofte uden en tilstrækkelig beskrivelse og tilføjede endda flere selv. Blandt disse var *linkii*, som vel egentlig, som Herter i 1957 og senere Buining fremhæver, er en god egen art. *N. linkii* er ikke helt så variabel som *ottonis*, men ikke desto mindre næsten lige så udbredt. Den har et fladere og mere kraftigt voksende plantelegeme, og den danner først senere grupper af hoveder. Den har mindre blomst, som er kraftigere gul, men med meget blegere støvfang (stigma).

N. megapotamicus, som blev opdaget i 1942 og givet status som selvstændig art, blev i 1957 reduceret til en varietet af *ottonis* af Buining, men den ligner nok så meget en varietet af *N. linkii* med hensyn til blomsterfarven, og dens stigma er endnu blegere. Normalt er den mindre end *linkii*, men til gengæld mere variabel og langt flittigere til at danne sideskud. Dernæst følger den kontroversielle *N. muricatus*. Planten blev på et tidspunkt anset for

Notocactus linkii

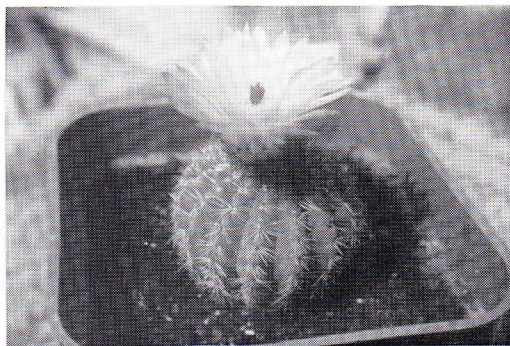

at stå *apricus* meget nær, dog med mindre blomst. K. Schumann, Pfeffer, Rumpel og Borg gav alle forskellige beskrivelser. Schumanns ligger dog nærmest typeplanten, som Otto oprindelig fandt. Den rigtige art blev genfundet som FR 1267 af Ritter og HU 19 af Horst og ligner mere en 13–15 ribbet *ottonis*. *N. oxycostatus*, Buining og Brederoo HU 299, er en anden plante i denne gruppe, som står den endnu ubeskrevne *N. acutus* nær. Den kan kendes på sine 6–7 brede og kantede ribber med små areoler. *N. acutus* kan have op til 7–9 ribber, men med kun to areoler pr. ribbe. På begge planter ligger tornene tæt ind til plantelegemet og er noget drejede og mørke eller mørkerøde. Blomsterne er skinnende gule og dybere i farven end *ottonis*. *N. oxycostatus* vokser i bakket terræn øst for San Gabriel i Rio Grande do Sul er et meget stort område, rigt på Notocactus, og der er kommet en hel del nye opdagelser derfra i de sidste 10 år.

Endelig findes der *N. caespitosus*, som er en meget interessant lille palnte, der som navnet antyder, producerer sideskud meget villigt. Den kan danne helt op til 40 hoveder og bliver med alderen søjleformet (cereoid) med en højde på ca. 8 cm og en diameter på 4 cm. Den er meget villigt blomstrende med svovlgule, lange, smalle kronblade. Jeg har haft 9 blomster på én gang, og synet af disse, der smykkede hovedet af en lille plante på ikke mere end 2½ cm i diameter, er ganske fantastisk. Planten er synonym med *minimus* og *tenuicylindricus*, hvor dog sidstnævnte kan være en varietet eller form. *N. caespitosus* frembringer ofte krogformede midttertorne med en dyb rød farve. Den er den måske mindste af alle Notocacti, dog lige med undtagelse af *N. rechenensis*, som vil blive behandlet senere under underslægten *Alacriportanae*. Denne art er utvivlsomt den vanskeligste at dyrke af alle Notocacti, idet den er næsten umulig at starte igen, hvis den skulle miste sine rødder, og på grund af sin lille størrelse skrumper den let helt ind. Jeg har haft store vanskeligheder med at få rødder på planter, der har været podet. Men hvis det lykkes at få den til at danne en tue, er den egentlig ikke særlig vanskelig.

(Bem. oversætteren: Mere om *N. ottonis* se Kaktus januar 1974).

Den tredje gruppe vi vil se på er *Scoepae*, som

Notocactus muricatus

er næsten lige så kontroversiel som *ottonis*-gruppen.

N. scopae er så velkendt, at de fleste har let ved at genkende den. Den er imidlertid meget variabel i tornedragt og farve, der går fra ren hvid til rødbrun. Disse yderligheder og dens store udbredelse til trods dækkes ved det, som Sprengler i 1825 beskrev som *Cactus scopae*, hvilket altså er den første beskrevne Notocactus. Det blev ikke anset for nødvendigt at tage hensyn til de naturlige varieteter, så hvorfor gøre det nu, omend man måske lige skulle nævne HU 184, som er en total hvidtornet plante med gult støvfang. Denne kunne måske være den oprindelige *v. candidus*. En anden varietet, som er værd at nævne, er *N. scopae v. ramosus*, som også er en hvidtornet form, men som allerede bliver tueformet, når planten når en størrelse af 4–5 cm. *Scopae* frembringer tit sideskud på plantelegemet, og det er her på sin plads at nævne den endnu ubeskrevne plante, der går under navnet *N. neobueneckerii*, som producerer sideskud på hele plantelegemet selv som ganske lille plante.

Notocactus acutus

Den har lange nåleformede orange eller rødbrune torne og meget uldne hvide areoler, hvilket giver planten en næsten dunet fremtoning. En af de kønneste af alle *Notocactus*!

N. sucineus hører også til denne gruppe, men er mindre end *scopa* og mere kugleformet med gyldne eller honningfarvede torne. Den vokser normalt som solitær, og dens hjemsted er Sao Gabriel i Ria Grande do Sul i Brasilien. Der findes også en hvidtornet varietet under navnet *v. albispinus*.

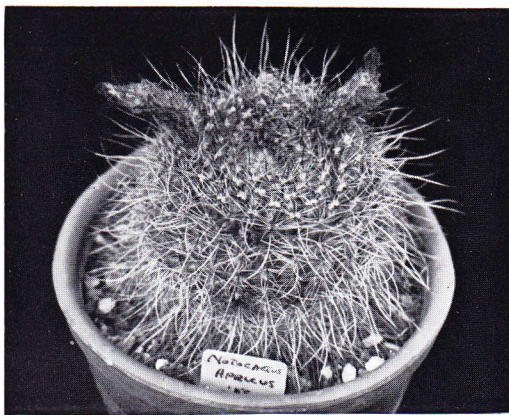
Den anden underslægt er de såkaldte gymnocalyciumagtige *Notocacti*: *Crassigibbi*. Denne gruppe indeholder tre arter. En af disse planter vakte sensation under et kursus for plantedommere i England for nogle år siden, idet planten frembragte en typisk *Notocactus*-blomst, og alle var overbevist om, at det var en *Gymnocalycium*. På et vist tidspunkt blev denne gruppe betragtet som stående nær *ottonis*, idet man sammenlignede plantelegemet fremtoningspræg og blomst, men frøets store størrelse synes ikke at placere dem nær nogen anden underslægt. Plantelegemet er meget sparsomt besat med torne, som ligger tæt ind til ribberne. Der er tre hovedarter: *Crassigibbus*, *arachnites* og *uebelmannianus*. *N. crassigibbus* er den største og mest robuste og har den største blomst af samtlige *Notocactus* med en diameter på mere end 10 cm. Kronbladene er silkeagtige gule, støvfanget rødt og blomsterne kommer fra plantens tops yderkant, hvor de hos *N. arachnites* kommer fra toppens midte.

Arachnites har et mere kugleformet legeme og er ikke så stor som *crassigibbus*, endvidere har den en kraftigere tornedragt især i toppen, hvor *crassigibbus* normalt slet ingen har. Den tredje art i denne gruppe er *N. uebelmannianus*, som har vinrød eller purpur blomst, som er ca. 3 cm i diameter. Plantelegemet er bredere end højt, og det er den midste i denne gruppe. Der findes også en varietet *flaviflorus* med gule blomster, men ellers helt lig typen. Den gulblomstrende form er HU 81 og den rød-blomstrende HU 78. Alle disse arter kommer fra Rio Grande do Sul.

Den fjerde underslægt er *Setacei* (eller som *Advanced Notocactus* Robin i England benævner den: *Cirrocacti*). Denne gruppe indeholder kun tre arter: *N. apricus*, *concinus* og *tabularis*. Deres beskrivelse gør ikke meget til, at man kan adskille dem tilfredsstillende, og jeg føler, at kun fotografier eller endnu bedre

levende materiale kan vise forskellene og hjælpe til at identificere den egentlige art. For år tilbage tilbragte jeg timer med at nedskrive de forskellige beskrivelser i separate kolonner hvad tornedragt, tornefarve, blomst og frugt etc. angår, men uden at det hjalp mig synderligt.

N. apricus har blegt grønt plantelegeme og er mere kugleformet end *concinus* og har mere røde torne, som er buede, og plantens top er ikke særlig åben. *Concinus* har ingen synderlig røde torne, og midtortorne er kraftigere ved grunden, hvad der gør dem mere rette og stive. Planten er fladere og mere vortet og åben i toppen.

Notocactus apricus

N. tabularis har blågrønt plantelegeme og antager hurtigt en kugleagtig form, som dog med tiden går over i en mere søjleformet vækst. Den har farveløse randtorne og især nær toppen mørkebrune midtortorne.

Alle tre arters blomst ligner hinanden, og det største problem hvad angår identification hænger så sammen med krydsninger, som fremkommer gennem kulturfrø. Ingen af disse tre arter er tilbøjelige til at danne tuer, skønt dette tilskrives *apricus* i de oplysninger, som går igen fra den ene autoritet til den anden så som Schumann, Britten & Rose, Berger og Backeberg. (Bemærk. oversat.: afskrifter?).

Jeg mener, at det er muligt, at de oprindelige planter, som lå til grund for førstebeskrivelserne, kan have været beskadiget af græssende kvæg, eftersom disse planter vokser på meget åbne og udsatte steder i Uruguay. Skader kunne have påvirket vækstpunktet i en sådan

grad, at det har fået planten til at skyde nedefra. Det er et velkendt faktum, at mange af de tidlige samlere altid tog flerhovede grupper, idet de så altid kunne skille dem ad, når de kom hjem. Et står i hvert fald fast, nemlig at Uruguay i øjeblikket er overgræsset, og disse arter følgelig er på hastig retur.

Der er en varietet af *apricus* kaldet *N. multicostatus* (HU 100), som er en form med mange flere ribber end typeplanten, og af *concinus* findes der en meget smuk varietet ved navn *v. joadii*, som har mere buede torne og ganske fejlagtigt er gået under navnet *N. caespitosus*. Jeg mener også, at man for god ordens skyld lige skal nævne, at *N. muricatus* tidligere blev

anbragt i denne underslægt. Navnet tilhører dog en ottonisagtig plante, men der har været forsøg på at give et nyt navn til denne plante i Setaceigruppen med den lille blomst – *N. bomeljii*, men jeg kan dog ikke se logikken deri. D. van Vliet har introduceret nye, ubeskrevne varieteter, der ligner ottonisgruppen, men værdien deraf er nok noget tvivlsom.

K. H. Halstead

Little Firtrees

Wellington Close, Dibden Purlieu

Southampton, England

Oversættelse: Peter Brandt Pedersen.

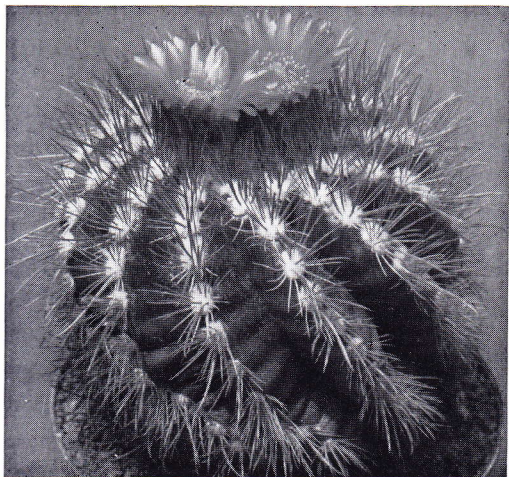
Førstebeskrivelse:

Parodia prestoensis Brandt, spec. nova

UG-Protoparodia

Simplex, latiglobosa, viridis, 8 cm alta, 10 cm diametro.

Costae 13, in modum spirae tortae, 1,5 cm altae, 1,5 cm latae.

Areolae 5 mm diametro, in tuberculae costarum inhaerentes, lana alba et densa, brevi.

Aculei marginales circiter 15, colore alba et fusca, 1,5 cm longi.

Aculei centrales 8, quorum summi et firmissimi sursum in modum crucis constituti sunt, unum aculei in summa parte magis hamatum est; in superiorem partem ceteri aculei, erecti et omnes aculei centrales colore flavo-fusco, solidi et usque 2 cm longi sunt. Pericarpellum 5 mm diametro, colore flavo-fusco, lana alba et densa.

Receptaculum 1,5 cm longum, colore flavo-fusco; squamae virides; lana alba, superiorem partem fusca; saeta fusca, 8 mm longa, superiorem partem constituta.

Floribus 3 cm diametro, colore flavo.

Folia exteriora 1,5 cm longa, flava.

Folia interiora 2 cm longa, 4 mm lata, flava.

Stamina flava; anthera alba; stilus 2 cm longus, flavus, stigmata 4 mm longa, flava.

Fructus fuscus, putaminibus duris, lana alba et tecta.

Semen 1 mm longum, 0,7 mm latum. Testa nigra, margo in formam campanulae ficta, tuberculis quae bene cognosci possunt, rotunda. Hilum mersum, angustum et longum, maius quam semen diametrum.

Strophiola in medio hilo sita est, micropyle in proëctura inclinat. Funiculus nudus, sine strophiola, et unus uvae minima fingens; semenfunis situs est apertus, strophiola contextus. Strophiola colore, quem »crème« vocamus.

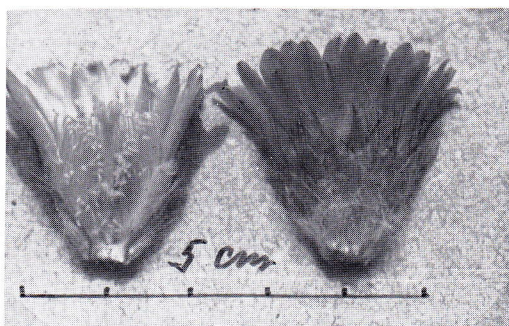
Patria: Bolivia, Dep. Chuquisaca, in montibus ultra Presto.

Holotypi partes et membra vim demonstrantia in herbario Heidelbergensi conservantur.

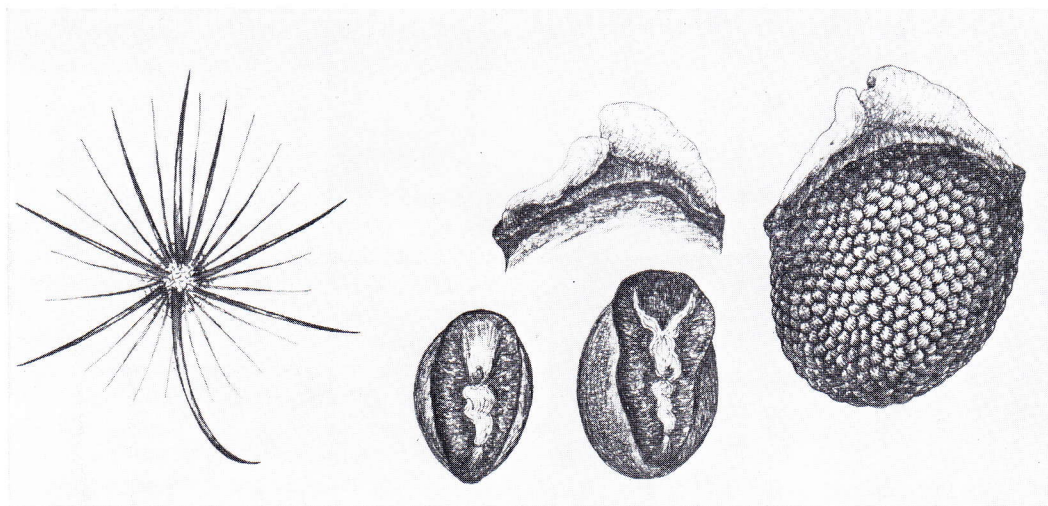
Holotypus in coll. F. H. Brandt, No 33/a, im Botanischen-Garten der Universität Heidelberg.

Enkeltvis voksende, bred-rundlig, 8 cm høj, 10 cm i diameter. Ribber 13, spiralformet anordning, skarprygget, 1,5 h., 1,5 cm br. Areolerne 5 mm i diameter, siddende på vorteformede forhøjninger, ulden kort og hvid.

Randtorne ca. 15, hvide, brunligt tilspidsede, 1,5 cm lange. Midtertorne 8, deraf 4 i korsformet anordning, den nederste af dem er krøgbøjet. I den øvre del af areolen står de andre midtertorne, alle lige og spidse med en gullig-brun farve, ca 2 cm lange.

Frugten brunlig og hårdskallet. Ulden hvid, dækkende hele frugten. Frø 1 mm lang, 0,7 mm bred. Testa sort, hvis søm er klokkeformet udbredt. Vorterne er dannet godt og tydeligt, runde. Hilum nedsænket, smalt og langt, større end selve frø-tværmålet. Strofiola i midten, omfattende mikropylet og med funiculus pegende. Funiculus er nøgen, lidt kogle-

Pericarpel 5 mm i diameter, gullig-brun, hvid og tæt uld.

Receptaculum 1,5 cm lg., gullig-brunlig, grønne skæl, hvid uld, foroven dog brunlig. Brune børster, 8 mm lange, fremkommer kun i den øvre del.

Blomsten 3 cm i tværmål, guldgul.

Ydre blomsterblade 1,5 cm lange, gule.

Indre blomsterblade 2 cm lange, 4 mm brede, guldgule.

Støvtråde guldgule. Støvpung hvid. Griflen 2 cm lang, gul. Støvfang 4 mm lang, gul.

dannet, uden strofiolavæv. Frølederen ligger åben, dækket med strofilovæv. Strofilovæv cremhvid.

Findested: Bolivia, provins Chuquisaca, i omegnen ved Presto. Holotypus i coll. F. H. Brandt, nr. 33/a i den botaniske have til universitetet Heidelberg.

Fred H. Brandt
Im Samtfelde 57
D-4790 Paderborn

Oversættelse: H. Keil.

KØBENHAVNS UNIVERSITET

BOTANISK HAVE

Øster Farimagsgade 2 B

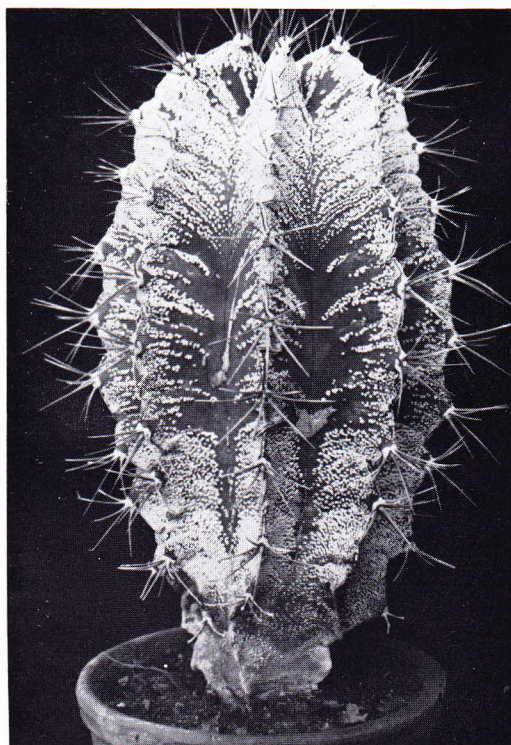
DK-1353 København K.

Telefon (01) 13 91 00

24. 5. 1976

Hvem har set denne kaktus?

Det er en ca. 40-45 cm høj *Astrophytum ornatum* med en diameter på ca. 20 cm. (På billedet til højre ses kun de øverste 2/3 af planten fotograferet i blomst dette forår. Det andet billede af planten (herunder) er taget for ca. 10 år siden). Der findes næppe et tilsvarende eksemplar her i landet. Denne plante blev

sammen med 3 andre *Astrophytum* stjålet fra Botanisk Have den første weekend i maj.

Den viste plante er 6-7 kantet med 2-3 cm lange torne. Den største af de 3 andre er ca. 15 cm høj og 15 cm bred, 5-kantet og ligeledes stærkt tornet.

De 2 mindste *Astrophytum* er ca. 7 cm høje og 10 cm brede, tornløse og næsten totalt sølvgrå af de mange små, meget tætsiddende, lyse pletter.

Botanisk Have håber ad denne vej, på en eller anden måde at få denne næsten uerstattelige samling af stjalne planter, som ikke blot vi, men jo også publikum er frarøvet muligheden for at glæde os over, tilbage, og vi vil alle være overordentlig taknemmelige, om dette skulle lykkes.

Olaf Olsen

Knud Dahl

Kender
du
den
?

Så er vi her igen med et billede af en plante, som vi anmoder læserne om at finde navnet på. Den er ikke alt for almindelig i vore samlinger, og det kan måske derfor volde vanskeligheder at identificere den. Planten hører så afgjort med til dværgene inden for familien, ikke mere end fra 2,5 til 5 cm i diameter, en lille kugle med få men store vorter og har, når den ikke blomstrer, en vis lighed med *Lophophora Williamsii*. Blomsten er, som billedet viser, stor i forhold til planten, og dens farve er svagt rødlig til hvid. Plantens hjemsted er området omkring San Luis Potosi i det nordlige Mexico, hvor den vokser i meget stenede og veldrænedes områder.

Vi overlader nu til læserne at finde frem til plantens navn. Når man mener at have fundet det, så send løsningen til Kjeld Christiansen, Møllebakken 1, 3400 Hillerød. Sidste frist er 1. september.

Der vil, som sædvanlig, blive trukket lod om en bogpræmie blandt indsendere med rigtigt svar.

Og så gentager vi, hvad vi har skrevet tidligere: Når løsningen sendes, medsend da et par linjer om, hvad De synes bedst om i bladet. Er der noget, man synes mindre godt om, vil vi da også meget gerne vide det. Har man specielle ønsker for bladet fremover, så lad også disse følge med.

Navnet på den i bladets april-udgave afbildede plante er *Aeonium tabulaeforme*, og vinder blandt indsenderne med rigtigt svar blev Irene Nielsen, Nørskov, 8765 Klovborg, som har fået den obligatoriske bogpræmie tilsendt. Planten var fotograferet af undertegnede i egen samling.

Red.

Vindueskarmens planter

Når man vil fortælle om planter, som egner sig for dyrkning i vindueskarmen, er det næsten umuligt at komme uden om de såkaldte »bladkaktus«. De har i mange år været brugt som stueplanter, og jeg har da også selv haft megen glæde af mine og skal her nævne tre, som hvert forår giver rig blomstring.

Epiphyllum hyb. Denne plante kan blive ret så stor. De enkelte skud når en længde af 1 m. Skudenes midternerve er kraftig og træet. Skal man skære et sådant skud af, må man bruge beskærersaks. De er lyst grågrønne og har dybe indskæringer ved areolerne. Blomsten er meget stor, op til 20 cm lang og lige så bred, når den er

Til venstre: *Epiphyllum hyb.*
Nederst: *Nopalxochia phyllanthoides.*

Epiphyllopsis gaertneri

fuldt udfoldet. Den er cremeagtig til hvid og åbner sig sent på eftermiddagen og kan holde hele den følgende dag.

Nopalxochia phyllanthoides (DC) Br. og R. er ret almindelig som stueplante, selv om den nok i de seneste år ikke ses så ofte. Men planten er virkelig værd at dyrke. Vort billede viser klart blomstens form, og jeg behøver da ikke beskrive den. Dens farve er rosa, og man har glæde af blomsterne, længe før de springer ud, idet de allerede som store knopper antager den rosa farve. Den kan ved rigtig pleje give et væld af blomster. Planten er i øvrigt væsentlig mindre end den foran omtalte, med svagere og hængende skud.

Epiphyllopsis gaertneri eller *Schlumbergera* g., *Rhipsalidopsis* g. – Den har været flyttet rundt fra den ene lægt til den anden, og om man er blevet enige om, hvor den skal placeres, ved jeg ikke. Men den er populær under navnet »påskekaktus«, og det er en plante, som hvert forår findes i store mængder hos blomsterhandlerne. Vort billede viser mit ret store eksemplar (ca. 50 cm i diameter) fuldkommen dækket af røde blomster. Da jeg havde talt 400

blomster, opgav jeg, selv om der var mange flere.

Disse planter skulle være nemme at have med at gøre, men det må erkendes, at en almindelig stues tørre og varme vinterluft ikke rigtig er, hvad de synes om. De tre planter bliver behandlet nogenlunde ens hos mig. Den jord, de står i, er en blanding af lige dele spagnumrig blomsterjord og groft grus. Efter blomstringen om foråret får de et hvil med sparsom vanding for hen på sommeren at blive omplantet og startet påny med rigeligere vanding. Her gør de fleste nok fejl, idet planterne efter blomstring kan se noget udtøret ud, og så synes man, at de må trænge til rigeligt med vand. Om vinteren sættes planterne i en uopvarmet stue med nordvendt vindue, og i den mørke tid vandes igen sparsomt, så de på eftersommeren dannede skud kan modnes og være klar til knopdannelse, når foråret kommer. Når knopperne begynder at vise sig, flyttes planterne til vore sydvendte vinduer, og der gives rigeligere vanding. Gødningstilførsel sker fortrinsvis i planternes kraftige vækstperiode sidst på sommeren.

Kjeld Christiansen.

Som bekendt havde NKS årsmøde i dagene 2. og 3. januar 1964. NKS havde velvilligst stillet lokaler til rådighed, og virksomheden under meget fine forhold. Det var en indtagning af kalorier fandt sted i højskolens planter dannede en god ramme om samværet. På vej til efterårsmødet og dets arrangementer. Udvalgte medlemmer deltog i et redrag af J. Nilas Jensen om »Plantebestemmelse og kaktuskultur«, og Peter Brandt Pedersen kom med en piapoa. Som det er blevet en regel ved selskabets møder at besøge forskellige steder. Fredag havde fire medlemmer deltaget i mødet, som her fik lejlighed til at se på et besøg i Bent Jørgensens kaktusgartneri med cacti. Men ikke mindst interessant var besøget lørdag i København. Med hr. J. Nilas Jensen og Jørgen Da vidt deltagere et par interessante timer i haven. Vi

Øverste billede til venstre: deltagerne ivrigt i stapiasamling og i den midterste del af selskabets årsmøde.

Billedet derefter kan have smil på optaget af sin hustru Frank og Jørgen det hyggeligt.

På nederste billede: under et af havens store *Echinocactus* er bedømt til at være gammel. Den blev fundet af grev nu fundet sin plads.

Øverst til højre ses samlingen af større

Nederste billede: fra havens store *Madagascariensis*.

Årsmøde i NKS

Besøg i Botanisk Have København

Foto: Kjeld Christiansen

28.-30. maj i København. Landbohøjskolen
og i et af auditorierne foregik selve møde-
kammeratlige samvær og den nødvendige
store drivhus, hvor de mange spændende
kun synd, at så få medlemmer havde fundet
over selve generalforsamlingen var der fo-
else», medens Frans Laursen talte om »Kak-
kerede en serie lysbilleder om slægten Co-
cots årsmøder, var også arrangeret besøg for-
i Københavnsområdet åbent hus for års-
fire store privatsamlinger. Søndag var der
et store udvalg af spændende planter. Sidst,
dag eftermiddag i Botanisk Have i Køben-
ngaard som rundvisere tilbragte årsmødets
viser her nogle billeder fra besøget.

venstre: Nogle af
studerende havens
der kyndig vejled-
formand og Nilas

viser, at man godt
læben, når man er
obby. Det er Lars
Damgård, som har

ses deltagerne be-
klenodier, den me-
tactus grusonii, som
være ca. 300 år
i sin tid bragt her
F. M. Knuth og har
s i Botanisk Have.

et udsnit af havens
akkulenter.

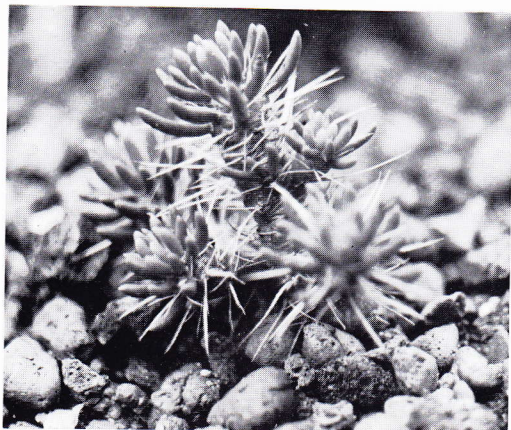
ser tre fine planter
ascarhus: Pachypo-

MAIHUENIA

Andesbjergene, dette uudforskede område, har bragt og vil i årene fremover bringe os mange nye, særprægede planter, blandt andet nye sukkulenter.

Men lad mig til en begyndelse starte med de i kultur så sjældne Maihuenia. Disse kaktusser findes i et område, som strækker sig fra Chile i nord til Patagonien i syd, en strækning på ca. 1600 km.

Maihuenia poeppeggii

I Backebergers Kakteenlexikon omtales 5 arter, hvoraf kun en findes i kultur. Dr. Backeberg skriver, at såvidt vides er frøene sorte og glinsende, hvilket opfattes af den opmærksomme læser, at vor kære doktor aldrig har set frø eller planter.

Men frøene er sorte med en silkeagtig glans, som skyldes den let nuprede overflade, bedst set under en lup.

I kultur findes kun *Maihuenia poeppeggii*, for størstepartens vedkommende indsamlet i Bio Bio distriktet i Chile. Planten minder i habitus om cylindropuntia, dens karakteristiske korte, i starten grønne, senere gulbrune stamme, er beklædt med en tynd, sej hinde.

Den øverste tredjedel af stammen er besat med korte cylindriske ca. 6 mm lange, mørkegrønne

blade. Her i landet er planten smukkeste i et køligt forår og igen om efteråret, når regn og kulde sætter ind. I Andesbjergene vokser den i en stenet og ren mineralsk jord, rødderne har ofte en længde på 100 cm.

Her i landet trives den bedst i en let sand- eller grusblandet jord. Er der godt dræn, trives den såmænd også i almindelig havejord. Rødderne opnår en længde på ca. 20 cm, afhængig af næringsforhold og fugtighed.

Frøformering er en vanskelig opgave. Maihuenia er en typisk frostkimer, hvilket vil sige, at frøet (i lighed med mange højalpine planter) skal udsættes for hård frost over en længere periode. Selv benytter jeg dybfryser. Et spiringsperiode op til 3 år er ikke ualmindelig. Formering med stiklinger er også en langsom og uafvendelig affære. Det kan tage op til et år, før der viser sig tegn på roddannelse.

Da planten i sig selv er ret så langsomtvoksende, anbefaler jeg podning på vinterhårde opuntia. Hr. Konrad Klügling fra det Botaniske Institut i Halle (DDR) har opnået gode resultater i den henseende, men jeg må fraråde liebhavere i Skandinavien og Nordtyskland at bruge *O. camanchica* var. *rubra* som podeunderlag, som anbefalet af hr. Klügling, da planten er meget ømfindelig overfor vintervæde. Halle i DDR har et kontinentalt klima, derfor er det muligt at bruge *O. camanchica* var. *rubra* i dette område.

Efter langvarige studier af gamle optegnelser, artikler og breve, er jeg af den opfattelse, at der må findes syv arter af Maihuenia og dertil en del naturhybrider. Det må være en opgave at finde og indsamle disse Maihuenia, som må overlades vore botanikere, som både har tid og den økonomiske baggrund for dette.

Min hustru, der følger med den nye tid, har

På næste side ses en gengivelse af en annonce i det tyske tidsskrift Gartenschönheit fra 1928 med de fine tilbud på nu tilsyneladende udryddede arter af Maihuenia.

LA SUD-AMERICANA

Unternehmen zum Sammeln und Vertriebe der noch wenig erschlossenen Flora Süd-Amerikas

Inh.: Otto Gehrenbeck MUNIZ, B.A.P. (Republik Argentina)

Wir liefern mit genauer geographischer, klimatischer und geologischer Bezeichnung des Standortes lebende Pflanzen von versandfähigen Arten, sowie Samen, Knollen, Zwiebeln, ferner Heilpflanzen und deren Drogen aus folgenden Gebieten: Hohe Anden der Cordilleren, Große Sierras, Pampas, Patagoniens Wüsten, Dünen und Urwälder, Feuerland und Falklands-Inseln, vom Meer bis zur Schneegrenze. Flußgebiet des Alto-Paraná.

Eigener 6 Hektar großer Urwald-Natur-Park

für Tropen-Flora in der Gobernacion de Misiones, Nähe Puerto Eldorado. (Am Alto-Paraná.) / Ständig eigene Sammel-Expeditionen unterwegs. / Es kommen nur ganz erstklassige, ausgesuchte Exemplare zum Versand.

Größtes Kakteen-Export-Unternehmen Süd-Amerikas

Neu! Neu! Neu!

Von meiner neuen patagonischen Expedition erhalten:

Azorella spec.

in Cordilleren-Höhenlagen bis 4400 m gesammelt, eine botanische Rarität, für Freiland besonders Felsengärten hervorragend geeignet. U.S.A. \$3.— 1 Stück, 10 Stück 25.— \$

Euphorbia

noch nicht bestimmte Art 1 Stück 3.—, 10 Stück 25.— \$

Verbena diphoides

2 Formen 1 Stück 2.50, 10 Stück 20.— \$

Opuntia Darwinii

(Kugelform) in Gruppe 4.—, bei 10 Gruppen 35.— \$ U.S.A.

Opuntia (Maihuenia) tehuelches

1 Gruppe 3.—, bei 10 Grupp. 25.— \$ U.S.A.

Opuntia (Maihuenia) valentini

1 Gruppe 3.—, bei 10 Grupp. 25.— \$ U.S.A.

Opuntia (Maihuenia) philippi

1 Gruppe 3.—, bei 10 Grupp. 25.— \$ U.S.A.

Opuntia (Maihuenia)

noch nicht bestimmt 1 Gruppe 4.—, b. 10 Gr. 35.— \$ U.S.A.

Cact. aus Patagonien

noch nicht bestimmt 1 Gruppe 4.—, b. 10 Gr. 35.— \$ U.S.A. in 4 versch Variationen.

Neu! **Opuntia Weberi** (siehe Abbildung) nur wenige Exemplare gesammelt, in kleinen Gruppen bzw. in mehreren Kugeln U.S.A. \$2.— pro Stück.

Ferner Sortimente von je einem Stück der vorgenannten Kugelopuntien, einschließlich patagonischer Maihuenia und Cactus patagonicus, sowie 1 Exemplar der Op. Weberi, papyracantha, diademata, aoracantha, nigrispina, 3 Echinopsis, 5 verschiedene Echinokakteen **zum Ausnahmepreis von U.S.A. \$ 32.—** frei Bord europäischen Hafen, wenn er in direktem Verkehr mit Buenos Aires liegt.

Propaganda-Sortiment

für Südamerikanische Kakteen, enthaltend 38 verschiedene Arten darunter Seltenheiten ersten Ranges gegen Vergütung der Transport-, Verpackungs- und Frachtspesen von U.S.A. \$ 24.— frei Schiffsbord Überseehafen.

Zahlungen mit Bestellungen entweder mit Scheck oder in Banknoten, sowie auf meine nachstehenden Bankkonten: Deutsche Überseeische Bank, Berlin, Deutsch-Südamerikanische Bank, Berlin, Böhmisches Unionbank in Prag, Österreichische Kreditanstalt in Wien oder an die Banco Aleman Transatlantico Buenos Aires, Rep. Argentina. Erstklassige Referenzen von Sammlern öffentlichen botanischen Gärten und Instituten, sowie aus Großhandelskreisen zur Verfügung.

Ich garantiere für gutes Anwurzeln der jetzt zu liefernden Pflanzen.

Mein Unternehmen arbeitet unter ständiger Observanz einer anerkannten wissenschaftlichen Autorität ersten Ranges.

Telegramm-Adresse: **Gehrenbeck Muniz B. A. P. Argentina.** Brief-Adresse: **Otto Gehrenbeck Muniz B. A. P. Argentina.** Schecks müssen auf meinen Namen lauten.

foreslået, at vi tager et sabbatår i 1978 og tager til Andesbjergene. Skulle det gå skævt, kan vi altid betragte det som et socialt eksperiment.

For en del år siden modtog vi et tilbud om deltagelse i en ekspedition, som skulle søge efter Maihuenia, men gruppen omfattede kun et par unge mennesker, som var inde i den såkaldte sturm und drang periode uden det mindste kendskab til andine forhold. Efter en grundig undersøgelse af mit sygesikringskort måtte jeg desværre afslå tilbudet.

Vender vi blikket bagud til årene efter første verdenskrig og ser på tilbudene fra samlere og eksportører af kaktusser, især fra Argentina, kan det ikke undre nogen, at mange planter er udryddet, tonsvis af sjældne og i dag ukendte kaktus fra Patagonien blev med skib sendt til Hamburg, hvorfra det fordeltes til samlere og botaniske haver. Det forekommer mig ufateligt, at alle disse planter skulle været gået til.

I 1923 var den største eksportør af Maihuenia, kr. Otto Gehrenbeck i Argentina, indehaver af Firmaet La Sud Americana. Takket være vor redaktør Kjeld Christiansen lykkedes det at gengive en af hr. Gehrenbeck's annoncer, som man kan se, indeholder annoncen tilbud, der må bringe enhver kaktussamler til grådens rand.

At der stadig findes Maihuenia i Andesbjergene beviser et foto i det engelske blad Alpine Garden Society hefte Vol. 41 no. 2 side 106. Under billedet står teksten (*Maihuenia andicola* a succulent).

Men en rigtig plantejæger giver aldrig op, heller ikke når jagten kun ledes fra skrivebordet.

Som bekendt har munke og missionærer fra tidernes morgen samlet og studeret den lokale flora, og selv den dag i dag findes der i Pyrenæerne munke, som har anlagt specialhaver med planter, der står i fare for at blive udryddet. En del af disse planter sælges til større planteskoler for at dække en del af driftsomkostningerne.

Denne viden samt den kendsgerning, at Sydamerika er hjemsted for mange europæiske missionærer, fik mig til at udsende korte standardbreve på engelsk/tysk til alle, som havde et engelsk- eller tysk klingende navn, i Chile og Argentina, med forespørgsel om frø og planter af Maihuenia. Svarene, der kom, var venlige, men negative. Først ude i de små pro-

vinser kom positive svar, desværre var det mest *Maihuenia poeppigii*, som blev tilbudt. Men for få uger siden dukkede et brev op. Frø af ukendt Maihuenia, fundet ca. 800 km i sydlig retning fra Bio Bio i Chile. Det er kommet i frostbox, med dirrende hænder har jeg fjernet de bayerske pølser fra den lokale brugs, slige ting passer ikke i en frostbox med frø af enten *Maihuenia patagonica* eller *M. brachydelphys*. Nu venter jeg spændt. Er det lykkedes? Det vil tiden og en senere artikel vise.

Maihuenia albolanata (Ritt).

Ingen oplysninger tilgængelige, men frø har været tilbudt af det kendte tyske firma H. Winter i Frankfurt/Main.

Maihuenia albolanata var. *viridulispina* (Ritt).

Ingen oplysninger, men frø har været udbudt af det kendte tyske firma H. Winter i Frankfurt/Main.

Maihuenia brachydelphys (K. Schu.).

Tuedannende, med rød blomst, har ikke fundet den i kultur, men ofte modtaget oplysninger med forblommede hentydninger til, at den og den har den i sin samling. Som regel har det vist sig at være falsk alarm, eller også skyldes det denne mærkelige trang til sensation, som kendetegner Homo Sapiens.

Maihuenia patagonica (Phil) Syn.

M. tehuelches.

Tæppedannende, ca. 25 cm høj, torne 4 cm lange, blomst 4 cm i diameter. Blomst hvidgul. P. C. O. Nørgaard har den i sit katalog, men må rette navnet til *Maihuenia poeppigii*, som er det korrekte navn for den i hans samling stående plante.

Maihuenia patagonica var for mange år siden en attraktion i stenbedet på Knuthenborg Park, men er nu totalt udryddet. Som grund angives en kulturfejl, en oplysning jeg stiller mig lidt skeptisk overfor, idet jeg ikke har kunnet få oplyst, hvori denne kulturfejl bestod. Mon ikke man ved omlægninger og ændringer har pløjet hele samlingen ned uden tanke for, at det var de eneste *Maihuenia patagonica* i kultur. For en gangs skyld vil jeg håbe, der har været rigtig mange besøgende i Knuthenborg Park, som har nuppet sig en stikling. Det kunne dog være, at der i en eller anden have stod en *Maihuenia patagonica*. Vedkommende kan bare henvende sig til mig, gerne anonymt. *Maihuenia poeppigii* (Otto).

Tuedannende, ca. 15 cm høj, blomst, gul, meget langsomtvoksende, hårdfør, tåler næsten

alt. Her i haven vokser såvel importplanter som frøformerede, alle fra Chile.

Maihuenia philippii (Web).

Danner meget flade grupper, 1,5 cm lange hvide bløde torne, blomst hvid, ikke i kultur.

Maihuenia valentinii (Speg).

Tætte puder, ca 25 cm høj, leddene mere eller mindre kølleformede, torne ca. 6 cm lange, blomst 2 cm i diameter, lysegul.

I forbindelse med Nordisk Kaktus Selskabs årsmøde var der som bekendt rundvisning i Botanisk Haves sukkulent-samlinger.

Fra anden side havde jeg erfaret, at man i haven har modtaget planter fra Sydamerika.

Med velvillig imødekommenhed fra hr. Damgaards side fik jeg lov at se de nye planter. I samlingen sås blandt andet en *Opuntia mon-*

tana og en *Opuntia sp.*, sidstnævnte trængte til et hospitalsophold. Ved nærmere eftersyn så jeg en botanisk sensation. Såfremt hr. Damgaard ikke havde stået ved siden af, var jeg gået omkuld. Foran mig stod *Maihuenia tehuelches* (patagonica), har ikke været i kultur i over 40 år, anses for udryddet.

Mine betragtninger over *Maihuenia* og min formodning om, at der stadig må findes *Maihuenia* i Andesbjergene, holder altså stik. Man må håbe, at hr. Nislaus Jensen i Botanisk Have gør alt hvad der er menneskeligt muligt for at redde og bevare denne *Maihuenia* i samlingen.

Georg A. Sydow,
Hovmålvej 79,
2300 København S.

Conophytum

Conophytum fenestratum

For helt at forstå klassifikationen af slægten *Conophytum* må vi først se på dens placering botanisk set (Kaktus nr. 2 – 1975 s. 27, bem. oversætteren). Som tidligere nævnt var professor Schwantes og N. E. Brown de første, der beskæftigede sig dermed. I dag kan vi takke dr. Tischer fra Heidelberg for den klassifikation, der er aftrykt i H. Jacobsens

»A Handbook of Succulent Plants«, Vol. III s. 1042.

Rolf Rawe, feltbotanikeren fra Cape Town, har udført et stort og grundigt arbejde med at bringe denne klassifikation up-to-date både for *Conophytum* og andre mesembryanther. Dette er sket i en artikel i det rhodesiske Excelsa nr. 4 s. 67.

Den følgende gruppering kan følges, omend det må tilføjes, at der stadig er mangler både hvad arter og litteratur angår, og der vil sandsynligvis gå mange år, før *Conophytum* kan betragtes som en afsluttet og gennemarbejdet gruppe.

Langt det største problem vedrører korrekt navngivelse. Tidligere fik den samme plante 2-3 og endda 4 forskellige navne af forskellige botanikere, og sommetider af én og samme person, idet der eksisterer mange former inden for den samme art. Det er af interesse at bemærke, at H. Hartman fra Hamborg reducerede artstallet indenfor slægten *Argyroderma* fra ca. 60 til 11. Her spiller blomsterfarven mindre betydning, idet ens populationer havde varierende blomsterfarve. Min egen samling af *Conophytum* består af mere end 400 for-

skellige kloner – hvor mange der er af forskellig art, vil tiden vise. Nogle af planterne stammer fra N. E. Browns og L. Bolus' taxa og er af uhyre stor værdi, når det gælder om at bestemme tidligere indsamlinger.

Her følger nøglen og a-jourføringer:

Underslægt I: FENESTRATA N. E. Br.

(Fenestrarium Tischer)

Typeart *C. fenestratum* Schwant.

Serie I: *Pellucida* Schwant.

Typeart *C. pellucidum* Schwant.

Denne gruppe omfatter mange navne (ifølge Tischer 8 og Rawe 14), hvoraf nogle givetvis er synonymmer, idet de enten ikke er genindsamlet eller måske kun findes i ældre førkrigs-samlinger. Nyere indsamlinger har dog bragt tallet op på 14. Den smukkeste art er måske *C. areolatum* (lokalitet 20 miles syd for Khameskroon), som er en sand lille perle. Planterne ligner meget Lithorps, men ligheden stop-

Conophytum meridianum

per, hvad blomsterne angår. Blomsterfarven er almindeligvis hvid og særdeles iøjnefaldende. Af denne gruppe har jeg følgende i min samling: *C. cupreatum*, *areolatum*, *primosii*, *fenestratum*, *meridianum* samt adskillige nyere indsamlinger.

Alle arter indenfor denne serie er meget smukke og burde være i enhver samling. Plan-telegemet er brunligt eller kobberfarvet, og som underslægtens navn antyder forsynet med vinduer.

Det vil være klogest at beskytte dem mod fuld sol, da de er meget blødkodede og synes at være skyggeelskere. Plan-telegemet er lille, men

Conophytum smorenskaduense

det danner hurtigt sideskud, således at man ret hurtigt får en god, tueformet klump. I blomstringstiden er plantelegemerne fuldstændig dækket.

Jeg har lige modtaget »Cactus and Succulent Journal of America« Vol. XLVII nr. 3, hvori Rolf Rawe behandler sektion *Costata* subsektion *Verrucosa*. Jeg nævner dette, eftersom jeg selv vil behandle det samme i en senere artikel, men ikke så dybtgående, da jeg både mangler tid og oplysninger. Imidlertid vil jeg gerne gøre opmærksom på, at der hele tiden arbejdes på dette felt, således at disse noter snart vil være forældede, hvis ikke allerede nu! Kort beskrivelse af nogle af arterne:

C. cupreatum: Stærkt tuedannende og vil hurtigt fylde en 10 cm potte. Plan-telegemet lille, ca. 1/2 cm eller mindre i diameter, rundt med indskåret spalte. Farven er som navnet antyder kobberfarvet med lysere mønstre. Meget rigtblomstrende smuk hvid. Let og villigvoksende. (Lokalitet Cape Namies Bushmanland).

Fortsættes.

Peter Bent
336 a Kingston Road
Wimbledon Chase
London S.W. 20, England.

Oversættelse: Peter Brandt Pedersen.

Nyhed

FLORALIN GREEN HOUSE

**SUNDE OG FRODIGE PLANTER
DE RETTE VÆKSTBETINGELSER**

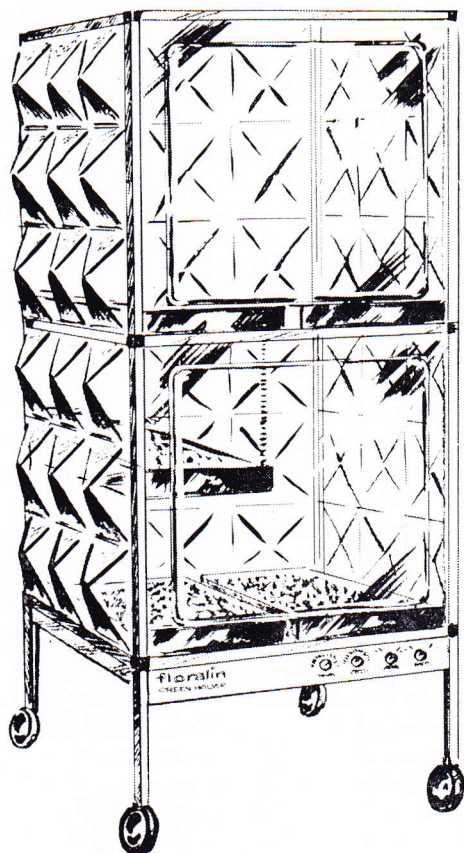
LYS - VARME - BEFUGTNING - NÆRING - VENTILATION

SÅNING AF FRØ TIL UDPLANTNING

PHONE: GO (0136) 4185
TELEX: 19637 FAKTA
CABLE: BONALIN
GIRO: 20806
A/S REG.: 48757

17, BERNHARD BANGS ALLE
DK 2000 COPENHAGEN F
DENMARK

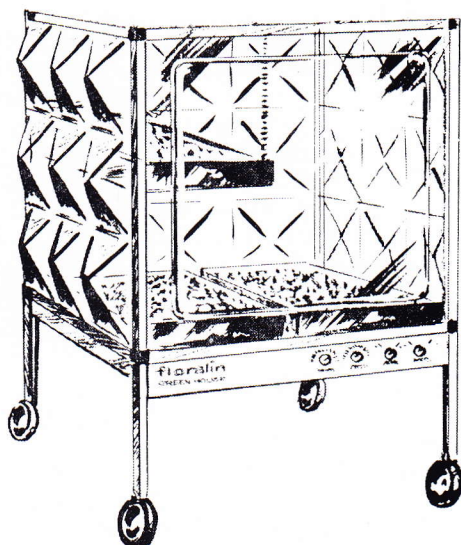

DIMENSIONER

- Rumfang: ca. 500 liter
- Udv. mål: ca. 65 x 65 x 165 cm

MATERIALER

- Eloxerede aluminiumsprofiler
- Rustfri stål materialer
- Brudsikkert acryl-glas

Udstilles hos: Frans Laursen,
Bent Jørgensens kaktusgartneri,
Thorvald Petersens kaktusgartneri

MEDLEMMERNES HJØRNE

Afkalkning af vand

Før afkalkning af ledningsvand skal man bestemme, hvor meget af oxalsyreopløsningen, der anvendes til en given mængde vand. Alt afhængig af kalkindholdet. Man fylder en lille måleburette med oxalsyreopløsning til nulmærket. Man tager 100 ml ledningsvand og tilsætter nogle dråber af en 0,1 % metylorangeopløsning, indtil vandprøven farves tydeligt brungul.

Man drypper nu langsomt oxalsyreopløsning til vandprøven, som bedst anbringes i en ren, hvid kop, og omrører. Som for alkalitetsmålingen angivet, vil oxalsyren farve vandprøven violetterød. Ved omrøring forsvinder denne farve dog langsomt, og vandet bliver uklart. Efterhånden som man drypper mere oxalsyre i vandprøven, holder den violetterøde farve sig længere og længere, og til sidst holder den sig konstant. Målingen er nu slut. Man aflæser på buretten, hvor mange »hårdhedsgrader« eller milliliter man har forbrugt. Hvis buretten til hårdhedsbestemmelse med sæbe er anvendt, viser denne direkte ved det aflæste tal, hvor mange ml oxalsyreopløsning, der skal anvendes til én liter ledningsvand. Hvis buretten er inddelt i ml, skal det aflæste tal ganges med ti for at give antal af ml oxalsyre til én liter vand.

NB: Beholdere bør (skal) være af glas eller plastic.

Oxalsyreopløsningen hældes i ledningsvand under kraftig omrøring, dette bliver mælkeagtigt og vil bundfældes i løbet af 24 timer. Hvis man har afmålt oxalsyre og ledningsvand nøjagtigt, vil det vundne vand være meget surt (PH mellem 3 og 4).

Materialer (mange års forbrug): Oxalsyre 1 kg, ca. 15 kr., metylorange 100 ml, ca. 7 kr., måleburette ca. 15 kr.

Oxalsyreopløsningen laves ved at man opløser 100 gram oxalsyre i én liter vand, og målingen kan nu begynde.

— — —

Man er velkommen til at skrive til mig og spørge om råd. Dersom man har svært ved at hitte rundt i alt dette, er man velkommen til at sende en ca. 100 ml flaske med vand (af dit eget ledningsvand) til mig (med porto til

retur), så skal jeg foretage en hårdhedsbestemmelse til dig, således at du kan afkalke dit ledningsvand efter den ønskede PH-værdi.

*Jørgen Ulse Jørgensen,
Vognporten 14/256,
2620 Albertslund.
Tlf. (02) 64 34 52.*

Kontakt til Frankrig

Gennem en annonce i det tyske kaktusblad fik vi kontakt med en franskmænd, som har forskellige kaktus og sukkulenter til at bytte med. Han bad os at finde nogle skandinaviske kaktusvenner, som kunne bytte med ham.

Har nogen lyst til at skabe lidt international kontakt, kan man skrive til: V. Sonka, Av. du 8 Mai, F-83400 Hyeres.

Korrespondancen kan foregå på tysk, engelsk eller fransk.

*Torben Sørensen,
Heibergsvej 42,
8230 Åbyhøj.*

Fra Malta

Min ven, René Zahra, Malta, sekretær og kasserer i Maltas kaktusselskab Cactus and Succulent Society of Malta og udgiver af tidskriftet »Kakti u Sukkenti Ohra«, har en heldig hånd med kaktusformering af frø, hvorved Middelhavets milde klima kommer ham til gode. Det har ellers været sådan, at han har solgt frøplanter til en grossist i England. Grossisten er nu desværre afgået ved døden. Situationen han er kommet i, kan man let forestille sig: mange tusinde planter har pludselig ingen afsætningspartner mere. Derfor har René Zahra anmodet om at give N. K. S.-medlemmerne et enestående tilbud: Mr. Zahra forsender planter mellem april og oktober måned med et antal fra 400–800 eks. til en pris på kun 100 DM for 100 eksemplarer. Porto, forpakning og sundhedsattester overtager han selv.

Planternes størrelse er følgende: kugleformede 30–35 mm, cereus-typer 40–100 mm.

Alle er garanteret frøplanter, og 50 % af frøene kommer fra Knize i Peru og Lau, Mexiko. – Da de fleste frøplanter er af sjældne arter, skal alle sælges snarest.

Han benytter sig ikke af plantelister, da det geografiske område for afsætningen er for lille. Også hans egen plads er medvirkende til, at planterne skal sælges inden oktober! I enhver planteforsendelse vil man derfor finde sjældne og mindre sjældne arter. Mr. Zahras årsproduktion i planter ligger på ca. 10.000.

Interesserede i Skandinavien, også de, der måtte være interesseret i mindre mængder, bedes snarest muligt henvende sig til Mr. R. Zahra med deres ønsker.

Al korrespondance dog helst på engelsk, italiensk eller maltesisk.

Adressen:

René Zahra,
4 Our Lady of Sorrows Street,
ZEJTUN
Malta G. C.

PS: Det ovennævnte kaktusselskab på Malta holder i år 25 års jubilæum. Af denne grund vil jeg foranledige min ven René Zahra til at skrive en artikel om sit selskab i KAKTUS.

*Karl Zöpf
Postfach 250
D-7200 Tuttlingen,
Vesttyskland*

forstå at binde bånd over det bestående rum og uddybe forbindelserne.

En personlig samtale under årsmødet i København ville sikkert tjene vore interesser, desværre lader dette sig ikke gennemføre på grund af for mange opgaver, der skal løses.

Forhåbentlig træffes vi engang, så vi kan samtale om disse spørgsmål.

Med vore bedste ønsker for hele den danske forening.

Kurt Petersen.

Kan »Aqua-Safe« bruges til kaktus?

Efter at have vandet mine tusser, skiftede jeg vand i akvarierne. For at få akvarievandet så »rent« som muligt anvendte jeg »Aqua-Safe«, som nedbryder alle de skadelige friskvandsvirkninger for fiskene og for planterne.

Derfor må det være nærliggende at spørge: Kan det gennem »Aqua-Safe« godt rensede vand også bruges uden for akvariet, f. eks. til kaktus? Har nogen forsøgt? Med hvilket resultat?

*Jørgen Hambo,
Røjlevangen 56,
2630 Tåstrup.*

En hilsen til vort årsmøde

I anledning af årsmødet i Nordisk Kaktus Selskab modtog vor kasserer følgende hilsen fra det tyske kaktusselskab:

Ærede hr. Sørensen

Den kommende week-end bliver årsmøde og generalforsamling afholdt i København for Nordisk Kaktus Selskab.

Vi benytter denne lejlighed til at sende Dem og alle danske kaktusvenner vore hjerteligste hilsener.

Bestyrelsen i det Deutschen Kakteen-Gesellschaft e. V. lægger stor værdi i det gode nabo-forhold.

Sådan, som allerede venner fra vor og jeres side af statsgrænsen står i regelmæssig forbindelse, således håber vi også vore foreninger atter vil

– 2 stk. bøger om sukkulenter sælges. Den ene er »Das Sukkulenten Lexikon« af Hermann Jacobsen 100 kr. (ny pris 149,00 kr.), og den anden »Die grossartige Welt der Sukkulenten« 200 kr. (ny pris 339,00 kr.). *Roar Nielsen, Søndervangen 13, 8260 Viby J.*

– Er der mon medlemmer af NKS, som har frostresistente kaktus til salg? Jeg er ved at lave et lille stenbed til kaktus. Gode råd er også meget velkomne. *Irene Nielsen, Nørskov, 8765 Klovborg.*

– Enkelte numre af »Ashingtonia« (5 forskellige numre) haves til salg. Kr. 3,50 pr. stk. + porto. På grund af det meget begrænsede lager bedes man vedlægge svarporto ved eventuelle bestillinger. *Peter Brandt Pedersen, Tårnby-gårdsvej 20, 2770 Kastrup.*

KØB - SALG - BYTTE

Lidt om frøformering

Jeg startede i sin tid min samling af kaktus i en lille lejlighed i København. Det er jo begrænset, hvad man kan have stående i sine vindueskarme. Så da jeg i efteråret flyttede på landet og fik bygget mig en stor mistbænk med opvarmning, var der lige pludselig masser af plads. Dette måtte afbødes, og da jeg er af den type, som helst selv sår mine planter og helst vil have det hele på én gang, har jeg i januar og februar sået ca. 500 poser frø, som nok med tiden skal få udfyldt den tomme plads.

Jeg har sået flg. arter: flest *Mammillaria*, dernæst følger *Cyrophanta*, *Escobaria*, *Neolloydia*, *Dolichothele*, *Copiapoa*, *Neoporteria*, *Neochilenia*, *Ferocactus*, *Echinomastus*, *Islaya*, *Oreocereus*, *Ariocarpus*, *Roseocactus* og *Pelecyphora*. Indtil videre er jeg fuldt ud tilfreds med resultatet. Langt de fleste arter er spiret godt, selv om frøkasserne kun har stået i sydvendt vindueskarme uden tilskud af varme andet end almindelig stueopvarmning. Det ser for øvrigt ud til, at de største spiringsvanskeligheder er knyttet til *Escobaria* og *Echinomastus*, men det forbavser vel ingen, som har sået disse arter før. Der er dog også enkelte *Mammillaria*, som endnu ikke er spiret, når jeg skriver dette i april, men de kan nå det endnu. Jeg kan fortælle, at *Mammillaria theresae* lige er spiret, hvilket den har været 10 uger om.

I og for sig ligger kunsten jo ikke i at få frøet til at spire, men snarere i at holde planten i live derefter. Til dette kan jeg foreløbig meddele, at jeg kun har mistet enkelte kimplanter, og i så tilfælde har det været små, svage planter, som jeg tildels selv har fraserteret for at undgå infektion.

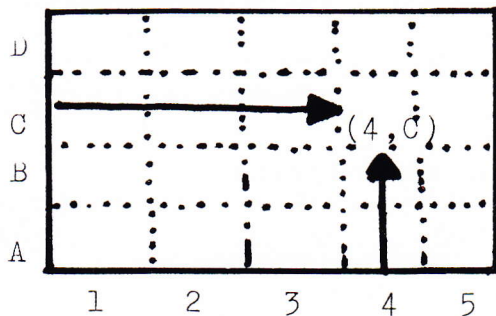
Selv om de fleste læsere sikkert er blevet overøst med gode råd med hensyn til såning, vil jeg dog alligevel supplere disse med min egen metode, som er et sammenkog af dels egne erfaringer og dels andres råd.

Min såjord består af 2/3 robberdalegrus (groft sand), som kan købes hos akvariehandlere, + 1/3 spagnumrig blomsterjord, som er siet. Denne blanding steriliseres i bageovnen ved 200° C i så lang tid, at den pågældende jordmængde er blevet gennemfædet.

Dernæst fyldes jorden i plastbakker af passende størrelse, hvori der i forvejen er lavet huller (husk at dække med potteskår). Karsebakker og lign. er dårlige til formålet, da de hurtigt tilkalker, hvis man vander med ledningsvand. Jeg har brugt små fremkalderbakker (33 x 24 x 5 cm).

Efter påfyldning af jord til midten og udglatning af overfladen henstilles bakkerne i et kar med en opløsning af Telusol-skimmelgift (kan købes i større plante/have-forretninger), hvor jorden skal suge sig mæt.

Efter denne behandling inddeles hver bakke i lige store felter på størrelse med store frimærker. Disse afmærkes i jorden ved hjælp af riller, som presses med kanten af en lineal. »Navngivning« af de enkelte felter kan finde sted ved, at man på den ene side af frøbakken afmærker med bogstaver og på den anden side med tal. Hvert felt vil da få hver sin betegnelse, således at de til enhver tid kan skelnes fra hinanden. Et felt kunne f.eks. hedde 4, C. Illustreret således:

Denne simple metode giver mulighed for, at man i en bog kan nedskrive, hvilke art der er sået i det pågældende felt og evt. oplysninger om, hvor frøet er indsamlet.

Efter udsæden af frøet i felterne sprøjtes overfladen højt ovenfra med Telusolopløsning ved hjælp af en forstøver, således at frøene falder på plads uden at flyve væk.

Efter at have dækket frøbakkerne med glas er opgaven nu at holde tilpas fugtighed og at efterse, at ingen infektioner af svamp finder

sted. Husk at fjerne døde planter, da de er arnested for udvikling af mikroorganismer. Endvidere skal man huske at give luft, så snart planterne begynder at dukke frem. Husk også at skygge for solen.

Når svampedannelse opdages, sprøjtes igen med Telusol. Efter spiringen kan man dels vande fra neden og dels sprøjte med Chinosol-opløsning (kan købes på apoteket), da dette middel nedsætter faren for både skimmel- og bakterieangreb. Jeg foretrækker at bruge Chinosol efter spiringens ophør, da jeg har ladet mig fortælle, at spiringen hæmmes heraf.

Jeg håber med dette at have skabt interesse og evt. givet et godt råd angående frøformering. Endvidere er jeg interesseret i at høre fra nogle med praktisk erfaring med større prikkeprojekter, da jeg jo kommer til at stå overfor et sådant problem til næste år.

*Finn Larsen
Tomsgårdsvej 4
4672 Klippinge*

KARL HEINZ UHLIG

Kaktus – Import – Eksport

Frø og kulturplanter

D-7053 ROMMELSHAUSEN

VESTTYSKLAND

TILLÆG TIL VOR PLANTELISTE 1976:

Ceropegia dichotoma	DM 8-15
Copiapoa cinerea var. uhlighiana	10-20
Euphorbia canariensis	2-3
Euphorbia obtusifolia	7-14
Helianthocereus chilensis	10-15
Horridocactus lissocarpus	8-14
Neochilenia fusca	8-15
paucicostata v. viridis	8-12
roseiflora	8-14
transiensis	8-14
Neoporteria villosa	7-12

HAR DE PRØVET

AT DYRKE ORCHIDEER?

Er De interesseret?

Få et gratis prøvenr. af vort medlemsblad »Orchideen«, der kommer 10 gange årligt.

Kontingent kr. 100.

DANSK ORCHIDE KLUB

Solsikkevej 7,
4600 Køge.

Sukkulenter til friland

Specialkatalog over
Sempervivum, Joviborba
og nærtstående slægter
– samt over Iris

Gerne postordre

MAILANDS STAUDER

Simmelbrovej 36, 7200 Grindsted

ALT I PLANTER

– frilands og indendørs

TOSTHOLM PLANTESKOLE

Gl. Landevej 54 – Albertslund
Tlf. (02) 64 31 53

Stort udvalg i kaktus og andre sukkulenter

(kvalitet – kvantitet – service)
Plantelister udsendes ikke

Besøg ...

DANMARKS AKVARIUM

– ÅBEN HVER DAG KL. 10.00 –
TLF. HE 3283

Verdensnaturfonden bevarer truede naturværdier overalt på jorden. Indbetal 30 kr., så støtter De arbejdet og modtager bladet »Panda-Nyt«.

Verdensnaturfonden

World Wildlife Fund Denmark
Kavalergården 1
2920 Charlottenlund
Giro 2001

– næste gang De kommer til

KØBENHAVN

bør De i egen interesse besøge

Thorvald Petersen's Handelsgartneri

Jagtvej 74

her finder De det største udvalg i

KAKTUS og SUKKULENTER i alle størrelser

Kaktusgødningen SUKUROL føres

KAKTUS

Stort udvalg

– også store og importplanter

Ny sending sjældne sydamerikanere
ventes i maj

Bent Jørgensen

Vejlegårdsvej 99 – Vallengård
2620 Albertslund – Tlf. (02) 64 50 95

Plantelister udsendes ikke

Allerede før De når Hamborg, kan De finde
vort kaktusgartneri »Klein Mexiko«. Vor
LILLE virksomhed har altid et STORT sorti-
ment af interessante planter til Dem!

De er velkommen til et besøg til enhver
tid, undtagen mandag. Grupper helst forud-
anmeldelse. – Ingen forsendelser.

OTTO POUL HELLWAG

KAKTUS GARTNERI

D. 2067 Reinfeld/Holsten
Steinfelder Heckkaten

(vejen Reinfeld – Bad Segeberg)

Ing. H. van Donkelaar

Werkendam / Holland

Betydeligt udvidet sortiment i
sukkulenter, kaktus samt andre sjældne
planter.

Min nye plante- og frøliste sendes
mod forudbetaling af 2.50 h fl
(internat. postanvisning)

– Alle henvendelser kan ske på dansk –

Al salgs

tilbehør

til kaktusdyrkning

Skriv hvad De mangler
og få tilbud!

MANFRED ECKE

Friedhofallee 61 a
D-24 Lübeck

Følgende årgange af »KAKTUS« kan købes ved henvendelse til Frans Laursen, Midt-
jyllands Landbo- og Husholdningsskole, 7200 Grindsted:

Årgang 1 (1 hæfte) 5 kr. – årg. 2 (nr. 4) 5 kr. – årg. 4 (nr. 3) 5 kr. – årg. 5, 6 og 7 (4
nr.) 20 kr. pr. årg. – årg. 8 (2 nr.) 10 kr. – årg. 1974 og 1975 (4 nr. pr. årg.) 30 kr.
pr. årgang.